

Робоча програма кредитного модуля «Основи римського приватного права» для студентів за напрямом підготовки 6.030401, спеціальністю «Правознавство», освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавра, за формою навчання денна. Складена відповідно до програми навчальної дисципліни «Основи римського приватного права».

Розробник: ст. викладач Звягіна І.Н.

Робоча програма ухвалена на засіданні кафедри публічного права.

Протокол від «___» _____ 20__ року № _____

Завідувач кафедри _____

(прізвище та ініціали)

(_____)
(підпис)

«___» _____ 20__ року

1. Опис кредитного модуля

Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Загальні показники	Характеристика кредитного модуля
Галузь знань	<i>Основи римського приватного права</i>	Форма навчання – <i>денна</i>
Напрямок підготовки: <i>6.030401</i>	Кількість кредитів ECTS - 2	Статус кредитного модуля – <i>нормативна</i>
	Кредитних модулів - 1	Цикл до якого належить кредитний модуль – <i>гуманітарний</i>
Спеціалізація: <i>ВП-01/01</i>	Індивідуальне завдання: <i>реферат</i>	Рік підготовки: <i>1-й</i>
		Семестр: <i>II-й</i>
Освітньо-кваліфікаційний рівень: <i>бакалавр</i>	Загальна кількість <i>60 год.</i>	Лекції: <i>18 год.</i>
		Семінарські: <i>II-й семестр – 18 год.</i>
	Тижневих годин: <i>аудиторних - 2</i>	Самостійна робота: <i>II-й семестр – 24 год.</i>
		Вид та форма семестрового контролю: <i>II-й семестр – залік</i>

2. Мета та завдання кредитного модуля

1. **Метою вивчення кредитного модуля** в обсязі, передбаченому програмою, є ознайомлення студентів з цивільним правом Стародавнього Риму, юридичною термінологією, основними поняттями та положеннями, а також підготовка студентів до вивчення сучасного цивільного права.

2. **Основними завданнями вивчення кредитного модуля** «Основи римського приватного права» є: постановка понятійного і категорійного апарату студентів юристів, розуміння співвідношення і взаємозв'язку окремих державно-правових категорій та понять, системних взаємозв'язків усіх явищ державно-правової дійсності; підготовка до вивчення загально професійних та спеціальних юридичних дисциплін; розвиток у студентів навичок порівняльного

державознавства та проведення на основі узагальнення закономірностей, засвоєних у ході вивчення історико-правових дисциплін; формування основ професійного право розуміння і правової культури майбутніх юристів на основі теоретичного аналізу усіх державно-правових явищ.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні продемонструвати такі результати навчання:

знання

- основні правові інститути римського приватного права;
- юридичну термінологію римського приватного права;
- основні поняття та положення римського приватного права;
- значення римського приватного права для формування сучасної цивілістичної науки.

вміння:

- самостійно працювати над літературою та джерелами римського приватного права;
- проводити аналогії між римським правом та сучасним цивільним правом;
- правильно та чітко формулювати свою думку в усній та письмовій формі;
- самостійно поглиблювати свої знання.

досвід:

- формування творчого ставлення у студентів до ґрунтовного застосування правових дисциплін;
- розвиток розуміння права, його сутності та духу;
- формування професійного юридичного праворозуміння.

3. Структура кредитного модуля

<i>Назви змістовних модулів і тем</i>	<i>Кількість годин</i>			
	Разом	В тому числі:		
		Лекції	Семінарські заняття	СРС
Розділ 1. Загальна частина				
Тема 1.1. Поняття, предмет, система римського цивільного права.	3	2	1	-
Тема 1.2. Історичне значення та джерела римського цивільного права	3	-	1	2
Тема 1.3. Захист цивільних прав	4	2	2	-
Тема 1.4. Особи	3	-	1	2
Тема 1.5. Сімейні правовідносини	3	-	1	2
Розділ 2. Речове право				
Тема 2.1. Поняття та види речових прав	2	-	-	2
Тема 2.2. Володіння	4	2	2	-
Тема 2.3. Поняття та види права власності	3	2	1	-
Тема 2.4. Набуття, припинення та захист права власності	3	-	1	2
Тема 2.5. Права на чужі речі	4	2	2	-
Розділ 3. Зобов'язальне право				
Тема 3.1. Поняття, зміст, підстави, виникнення, види зобов'язань	3	2	1	-
Тема 3.2. Виконання, забезпечення та припинення зобов'язань	3	2	1	-
Тема 3.3. Договори	3	2	1	-
Тема 3.4. Окремі види договорів	3	-	1	2
Тема 3.5. Позадовірні зобов'язання	3	-	1	2
Розділ 4. Спадкове право				
Тема 4.1. Поняття спадкування, види спадкування	4	2	-	2
Тема 4.2. Прийняття спадщини	2	-	-	2
Модульна контрольна робота	1		1	
Підготовка до заліку	6			6

Разом:	60	18	18	24

4. Лекційні заняття.

Тема 1.1. Поняття, предмет, система римського цивільного права.

Лекція 1. Поняття, предмет, система римського цивільного права

План

1. Поняття сучасного цивільного права.
2. Поняття римського цивільного права.
3. Система римського цивільного права.

Завдання на СРС – Теорії поділу права на публічне та приватне.

Література:

1. Дождев Д.В. Римское частное право. – М. 1996, с. 1-116
2. Новицкий И.Б. Римское право. – М. 1996, с. 3-32
3. Подопригора А.А. Основы римского гражданского права – К.1994,с. 3-42
4. Подопригора О.А., Харитонов Є.О. Римское право: Підручник. –К.: Юрінком Інтер, 2003, с. 65-81

Тема 1.3. Захист цивільних прав

Лекція 2. Захист цивільних прав

План

1. Виникнення державного суду.
2. Види судових процесів.
3. Поняття та види позовів.
4. Засоби преторського захисту.

Завдання на СРС – Перебіг позовної давності.

Література:

1. Дождев Д.В. Римское частное право. – М. 1996, с. 168-227

2. Новицкий И.Б. Римское право. – М. 1996, с. 33-46
3. Подопригора А.А. Основы римского гражданского права – К.1994,с43-62
4. Підопригора О.А., Харитонов Є.О. Римское право: Підручник. –К.: Юрінком Інтер, 2003, с. 292-301

Тема 2.2. Володіння

Лекція 3. Володіння

План

1. Виникнення володіння в Стародавньому Римі.
2. Поняття та види володіння.
3. Виникнення та припинення володіння.
4. Захист володіння.

Завдання на СРС – Способи набуття володіння.

Література:

1. Дождев Д.В. Римское частное право. – М. 1996, с. 303-338
2. Новицкий И.Б. Римское право. – М. 1996, с. 73-85
3. Подопригора А.А. Основы римского гражданского права – К.1994,с101-123
4. Підопригора О.А., Харитонов Є.О. Римское право: Підручник. –К.: Юрінком Інтер, 2003, с. 293-299

Тема 2.3. Поняття та види права власності

Лекція 4. Поняття та види права власності

План

1. Виникнення і розвиток інституту права власності в Стародавньому Римі.
2. Поняття та зміст права власності.
3. Види права власності.

4. Поняття спільної власності.

Завдання на СРС – Право переважної купівлі частки права спільної власності.

Література:

1. Дождев Д.В. Римское частное право. – М. 1996, с. 339-442
2. Новицкий И.Б. Римское право. – М. 1996, с. 86-97
3. Подопригора А.А. Основы римского гражданского права – К.1994,с124-138
4. Подопригора О.А., Харитонов Є.О. Римское право: Підручник. –К.: Юрінком Інтер, 2003, с. 299-325

Тема 2.5. Права на чужі речі

Лекція 5. Права на чужі речі

План

1. Поняття та зміст прав на чужі речі.
2. Види прав на чужі речі.
3. Поняття та види сервітутів.
4. Емфітевзис та суперфіцій.
5. Заставне право.

Завдання на СРС – Форми застави, відмінності між ними.

Література:

1. Дождев Д.В. Римское частное право. – М. 1996, с. 453-483
2. Новицкий И.Б. Римское право. – М. 1996, с. 110-135
3. Подопригора А.А. Основы римского гражданского права – К.1994,с158-190

4. Подопригора О.А., Харитонов Є.О. Римское право: Підручник. –К.: Юрінком Інтер, 2003, с. 336-355

Тема 3.1. Поняття, зміст, підстави, виникнення, види зобов'язань

Лекція 6. Поняття, зміст, підстави, виникнення, види зобов'язань

План

1. Поняття зобов'язального права.
2. Поняття та види зобов'язань.
3. Підстави виникнення зобов'язань.
4. Сторони в зобов'язанні.

Завдання на СРС – Новація, цесія, відмінності між ними.

Література:

1. Дождев Д.В. Римское частное право. – М. 1996, с. 427-485
2. Новицкий И.Б. Римское право. – М. 1996, с. 140-156
3. Подопригора А.А. Основы римского гражданского права – К.1994,с168-192
4. Подопригора О.А., Харитонов Є.О. Римское право: Підручник. –К.: Юрінком Інтер, 2003, с. 347-35

Тема 3.2. Виконання, забезпечення та припинення зобов'язань

Лекція 7. Виконання, забезпечення та припинення зобов'язань

План

1. Вимоги, за яких зобов'язання вважається виконаним.
2. Наслідки невиконання зобов'язання.
3. Способи забезпечення зобов'язання.
4. Припинення зобов'язання, крім виконання.

Завдання на СРС – Відповідальність без вини.

Література:

1. Дождев Д.В. Римское частное право. – М. 1996, с. 427-485
2. Новицкий И.Б. Римское право. – М. 1996, с. 140-156
3. Подопригора А.А. Основы римского гражданского права – К.1994,с168-191
4. Подопригора О.А., Харитонов Є.О. Римское право: Підручник. –К.: Юрінком Інтер, 2003, с. 357-365

Тема 3.3. Договори

Лекція 8. Договори

План

1. Поняття та види договорів.
2. Поняття та види контрактів.
3. Поняття пактів.
4. Умови дійсності договорів.
5. Стадії укладення договору.

Завдання на СРС – Каузальні та абстрактні договори.

Література:

1. Дождев Д.В. Римское частное право. – М. 1996, с. 117-167
2. Новицкий И.Б. Римское право. – М. 1996, с. 120-140
3. Подопригора А.А. Основы римского гражданского права – К.1994,с192-236
4. Подопригора О.А., Харитонов Є.О. Римское право: Підручник. –К.: Юрінком Інтер, 2003, с. 366-376

Тема 4.1. Поняття спадкування, види спадкування

Лекція 9. Поняття спадкування, види спадкування

План

1. Основні поняття спадкового права.
2. Основні етапи римського спадкового права.
3. Види спадкування.
4. Спадкування за законом.
5. Спадкування за заповітом.

Завдання на СРС – Постуми.

Література:

1. Дождев Д.В. Римское частное право. – М. 1996, с. 501-610
2. Новицкий И.Б. Римское право. – М. 1996, с. 223-240
3. Подопригора А.А. Основы римского гражданского права – К.1994,с263-284
4. Подопригора О.А., Харитонов Є.О. Римское право: Підручник. –К.: Юрінком Інтер, 2003, с. 424-437

5. Семінарські заняття.

План семінарських занять з кредитного модуля „Основи римського приватного права” для студентів спеціальності „Правознавство” розроблені згідно з навчальним планом факультету соціології і права НТУУ „КПІ”.

Мета семінарського заняття навчити студента самостійно мислити, орієнтуватися в учбовому матеріалі, володіти необхідною цивільно-правовою термінологією, приймати участь у дискусії, аналізувати виступи інших студентів.

Підготовка до семінарського заняття передбачає ретельне вивчення студентом лекційного матеріалу, роботу над основною та додатковою літературою.

На семінарському занятті можуть проводитися контрольні та тестові роботи. Також на семінарському занятті захищаються реферати з відповідної теми.

Студенти повинні придбати навички у проведенні диспутів, наукових спорів, вміння задавати питання та відповідати на поставлені питання. Студенти повинні навчитися аргументувати власну думку.

**Тема 1.1., 1.2. Заняття 1. Поняття, предмет,
система римського приватного права. Історичне значення та джерела
римського приватного права**

1. Поняття сучасного цивільного права.
2. Поняття римського приватного права.
3. Предмет римського приватного права.
4. Система римського приватного права.
5. Поняття приватного та публічного права.
6. Поняття джерел римського приватного права.
7. Види джерел римського права.
8. Закони XII таблиць.
9. Історичне значення римського приватного права.
10. Поняття рецепції римського права.

Завдання на СРС – Рецепція римського права в Україні.

Література:

1. Дождев Д.В. Римское частное право. – М. 1996, с. 1-116
2. Новицкий И.Б. Римское право. – М. 1996, с. 3-32
3. Подопригора А.А. Основы римского гражданского права – К.1994,с. 3-42
4. Подопригора О.А., Харитонов Є.О. Римское право: Підручник. –К.: Юрінком Інтер, 2003, с. 65-81

Тема 1.3. Заняття 2. Захист цивільних прав

1. Етапи виникнення державного суду.
2. Стадії цивільного процесу.

3. Види судових процесів.
4. Поняття позову, позовної давності.
5. Спеціальні засоби преторського захисту.

Завдання на СРС – відмінність позовної давності від законних строків.

Література:

1. Дождев Д.В. Римское частное право. – М. 1996, с. 168-227
2. Новицкий И.Б. Римское право. – М. 1996, с. 33-46
3. Подопригора А.А. Основы римского гражданского права – К.1994,с. 43-62
4. Подопригора О.А., Харитонов Є.О. Римское право: Підручник. –К.: Юрінком Інтер, 2003, с. 292-301

Тема 1.4., 1.5. Заняття 3. Особи. Сімейні правовідносини

1. Поняття правосуб'єктності.
2. Поняття цивільного правоздатності та дієздатності.
3. Зміст цивільної правоздатності.
4. Обмеження цивільної дієздатності.
5. Правове положення різних верств населення в Стародавньому Римі.
6. Поняття, ознаки та види юридичних осіб.
7. Історичні передумови виникнення сім'ї в Стародавньому Римі.
8. Поняття та види сім'ї.
9. Поняття та види шлюбу.
10. Особисті та майнові відносини батьків та дітей.
11. Інститут батьківської влади.

Завдання на СРС – умови вступу в законний римський шлюб.

Література:

1. Дождев Д.В. Римское частное право. – М. 1996, с. 228-278, с. 279-302
2. Новицкий И.Б. Римское право. – М. 1996, с. 47-61, с. 62-72

3. Подопригора А.А. Основы римского гражданского права – К.1994,с. 63-83, с. 84-100
4. Подопригора О.А., Харитонов Є.О. Римское право: Підручник. –К.: Юрінком Інтер, 2003, с. 263-276, с. 277-291

Тема 2.2. Заняття 4. Володіння

1. Поняття володіння.
2. Об'єктивний та суб'єктивний елемент володіння.
3. Поняття держання.
4. Види володіння.
5. Поняття та види законного володіння.
6. Поняття та види незаконного володіння.
7. Способи набуття та припинення володіння.
8. Захист володіння.

Завдання на СРС – відмінність володіння та держання.

Література:

1. Дождев Д.В. Римское частное право. – М. 1996, с. 303-338
2. Новицкий И.Б. Римское право. – М. 1996, с. 73-85
3. Подопригора А.А. Основы римского гражданского права – К.1994,с. 101-123
4. Подопригора О.А., Харитонов Є.О. Римское право: Підручник. –К.: Юрінком Інтер, 2003, с. 293-299

Тема 2.3., 2.4. Заняття 5. Поняття та види права власності. Набуття, припинення та захист права власності

1. Виникнення і розвиток інституту права власності.

2. Поняття права власності.
3. Зміст права власності.
4. Види права власності.
5. Поняття права спільної власності.
6. Способи набуття права власності.
7. Первісні та похідні способи набуття права власності.
8. Види первісних способів набуття права власності.
9. Види похідних способів набуття права власності.
10. Титули набуття права власності.
11. Припинення права власності.
12. Захист права власності.
13. Віндікаційні та негаторний позови.

Завдання на СРС – способи набуття спільної власності в Стародавньому Римі

Література:

1. Дождев Д.В. Римское частное право. – М. 1996, с. 339-442, с. 443-452
2. Новицкий И.Б. Римское право. – М. 1996, с. 86-97, с. 98-108
3. Подопригора А.А. Основы римского гражданского права – К.1994, с. 124-138, с. 139-152
4. Подопригора О.А., Харитонов Є.О. Римское право: Підручник. –К.: Юрінком Інтер, 2003, с. 299-325, с. 326-335

Тема 2.5. Заняття 6. Права на чужі речі

1. Поняття та зміст прав на чужі речі.
2. Поняття сервітуту.
3. Види сервітутів.
4. Види земельних сервітутів.

5. Види персональних сервітутів.
6. Набуття, втрата та захист сервітутів.
7. Поняття та ознаки емфітевзису.
8. Поняття та ознаки суперфіцію.
9. Поняття, зміст, форми застави.

Завдання на СРС – поняття узусу та узуфрукту.

Література:

1. Дождев Д.В. Римское частное право. – М. 1996, с. 453-483
2. Новицкий И.Б. Римское право. – М. 1996, с. 110-135
3. Подопрігора А.А. Основы римского гражданского права – К.1994,с. 158-190
4. Подопрігора О.А., Харитонов Є.О. Римское право: Підручник. –К.: Юрінком Інтер, 2003, с. 336-355

Тема 3.1., 3.2. Заняття 7. Поняття, зміст, підстави виникнення, види зобов'язань. Виконання, забезпечення та припинення зобов'язань

1. Поняття зобов'язального права.
2. Поняття зобов'язання.
3. Види зобов'язань.
4. Підстави виникнення зобов'язань.
5. Поняття та види правочинів.
6. Поняття та види договорів.
7. Поняття та види цивільних правопорушень. Делікт.
8. Часткові, солідарні та субсидіарні зобов'язання.
9. Заміна сторін у зобов'язанні.
10. Новація, цесія, переведення боргу.

11. Вимоги, за яких зобов'язання вважається виконаним.
12. Наслідки невиконання зобов'язань.
13. Поняття та форми вини.
14. Поняття та види збитків.
15. Підстави звільнення боржника від відповідальності.
16. Правові способи забезпечення зобов'язань .
17. Завдаток, штраф, порука, застава.
18. Припинення зобов'язання крім виконання.

Завдання на СРС – поняття договірних та позадоговірних зобов'язань.

Література:

1. Дождев Д.В. Римское частное право. – М. 1996, с. 427-485, с. 427-485
2. Новицкий И.Б. Римское право. – М. 1996, с. 140-156
3. Подопрігора А.А. Основы римского гражданского права – К.1994,с. 168-192
4. Подопрігора О.А., Харитонов Є.О. Римское право: Підручник. –К.: Юрінком Інтер, 2003, с. 347-356, с. 357-365

Тема 3.3., 3.4. Заняття 8. Договори. Окремі види договорів

1. Поняття договору.
2. Види договорів.
3. Умови дійсності договорів.
4. Зміст договору.
5. Стадії укладення договору.
6. Вербальні договори, їх види.
7. Літеральні договори, їх види.

8. Реальні договори, їх види.
9. Консенсуальні договори, їх види.
10. Безіменні договори, їх види.
11. Пакти, їх види.

Завдання на СРС – відмінність між реальними та консенсуальними контрактами.

Література:

1. Дождев Д.В. Римское частное право. – М. 1996, с. 117-167, с. 486-543
2. Новицкий И.Б. Римское право. – М. 1996, с. 120-140, с. 196-236
3. Подопрігора А.А. Основы римского гражданского права – К.1994, с. 192-236, с. 205-245
4. Подопрігора О.А., Харитонов Є.О. Римское право: Підручник. –К.: Юрінком Інтер, 2003, с. 366-376, с. 377-408

Тема 3.5. Заняття 9. Позадовісні зобов'язання

1. Поняття та види позадовісних зобов'язань.
2. Зобов'язання ніби з договорів.
3. Делікатні зобов'язання.
4. Зобов'язання ніби з деліктів.

Завдання на СРС – відповідальність судді за винесення неправосудного рішення.

Література:

1. Дождев Д.В. Римское частное право. – М. 1996, с. 543-560
2. Новицкий И.Б. Римское право. – М. 1996, с. 209-222
3. Подопрігора А.А. Основы римского гражданского права – К.1994, с. 246-262

4. Підпригора О.А., Харитонов Є.О. Римское право: Підручник. –К.: Юрінком Інтер, 2003, с. 409-423

6. Лабораторні заняття (комп'ютерний практикум)

Не передбачено навчальним планом.

7. Самостійна робота.

№ з/п	Назва тем, що виносяться на самостійне опрацювання.	Кількість годин СРС
1	Тема 1.2. Історичне значення та джерела римського приватного права. Література: 1. Дождев Д.В. Римское частное право. – М. 1996, с. 1-116 2. Новицкий И.Б. Римское право. – М. 1996, с. 3-32 3. Подопрігора А.А. Основы римского гражданского права – К.1994,с. 3-42 4. Підпригора О.А., Харитонов Є.О. Римское право: Підручник. –К.: Юрінком Інтер, 2003, с. 65-81	2
2	Тема 1.4. Особи. Література: 1. Дождев Д.В. Римское частное право. – М. 1996, с. 228-278 2. Новицкий И.Б. Римское право. – М. 1996, с. 47-61 3. Подопрігора А.А. Основы римского гражданского права – К.1994,с. 63-83 4. Підпригора О.А., Харитонов Є.О. Римское право: Підручник. –К.: Юрінком Інтер, 2003, с. 263-276	2

3	Тема 1.5. Сімейні правовідносини. Література: 1. Дождев Д.В. Римское частное право. – М. 1996, с. 279-302 2. Новицкий И.Б. Римское право. – М. 1996, с. 62-72 3. Подопригора А.А. Основы римского гражданского права – К.1994, с. 84-100 4. Підопригора О.А., Харитонов Є.О. Римское право: Підручник. –К.: Юрінком Інтер, 2003, с. 277-291	2
4	Тема 2.1. Поняття та види речових прав. Література: 1. Дождев Д.В. Римское частное право. – М. 1996, с. 279-302 2. Новицкий И.Б. Римское право. – М. 1996, с. 62-72 3. Подопригора А.А. Основы римского гражданского права–К.1994,с84-100 4. Підопригора О.А., Харитонов Є.О. Римское право: Підручник. –К.: Юрінком Інтер, 2003, с. 277-291	2
5	Тема 2.4. Набуття, припинення та захист права власності. Література: 1. Дождев Д.В. Римское частное право. – М. 1996, с. 443-452 2. Новицкий И.Б. Римское право. – М. 1996, с. 98-108 3. Подопригора А.А. Основы римского гражданского права – К.1994,с139-152	2

	4. Підпригора О.А., Харитонов Є.О. Римское право: Підручник. –К.: Юрінком Інтер, 2003, с. 326-335	
6	Тема 3.4. Окремі види договорів. Література: 1. Дождев Д.В. Римское частное право. – М. 1996, с. 486-543 2. Новицкий И.Б. Римское право. – М. 1996, с. 196-236 3. Подопригора А.А. Основы римского гражданского права – К.1994,с205-245 4. Підпригора О.А., Харитонов Є.О. Римское право: Підручник. –К.: Юрінком Інтер, 2003, с. 377-408	2
7	Тема 3.5. Позадовірні зобов'язання. Література: 1. Дождев Д.В. Римское частное право. – М. 1996, с. 543-560 2. Новицкий И.Б. Римское право. – М. 1996, с. 209-222 3. Подопригора А.А. Основы римского гражданского права – К.1994,с246-262 4. Підпригора О.А., Харитонов Є.О. Римское право: Підручник. –К.: Юрінком Інтер, 2003, с. 409-423	2
8	Тема 4.1. Поняття спадкування, види спадкування. Література: 1. Дождев Д.В. Римское частное право. – М. 1996, с. 501-610 2. Новицкий И.Б. Римское право. – М. 1996, с. 223-240 3. Подопригора А.А. Основы римского гражданского права – К.1994,с263-284	2

	4. Подопригора О.А., Харитонов Є.О. Римское право: Підручник. –К.: Юрінком Інтер, 2003, с. 424-437	
9	Тема 4.2. Прийняття спадщини. Література: 1. Дождев Д.В. Римское частное право. – М. 1996, с. 501-610 2. Новицкий И.Б. Римское право. – М. 1996, с. 223-240 3. Подопригора А.А. Основы римского гражданского права – К.1994,с263-284 4. Подопригора О.А., Харитонов Є.О. Римское право: Підручник. –К.: Юрінком Інтер, 2003, с. 438-442	2

8. Індивідуальні завдання.

Під час вивчення кредитного модуля «Основи римського приватного права» передбачено написання рефератів. При цьому студент має право обрати тему реферату із запропонованого переліку тем або сформулювати назву теми самостійно.

Основною метою написання реферату є завдання навчити студента працювати над основною та додатковою літературою, історичними джерелами. Реферат – це невеличка наукова праця з тієї чи іншої проблематики. Отже, він повинен відповідати всім вимогам наукової праці.

Перед початком роботи студент повинен чітко сформулювати назву теми. Для цього необхідно мати загальне уявлення щодо змісту теми.

Наступним етапом є підбір літератури: підручників, наукових праць, авторефератів, статей в наукових виданнях, виступів на конференціях.

Робота над літературою потребує вдумливого аналізу. Студент повинен розрізняти думки різних авторів, вибирати одні точки зору, обґрунтовувати їх, аналізувати. Необхідно враховувати рік опублікування наукових праць.

Робота виконується українською мовою, не допускається компіляція. Цитати, які застосовуються студентом, повинні мати посилання на джерело, з зазначенням конкретної сторінки цього джерела.

Посилання на джерела в тексті реферату зазначаються у квадратних дужках порядкового номера. Наприклад: [5, с.28-35], де 5 вказує на порядковий номер відповідного джерела в списку використаних джерел, а 28-35 – номери сторінки цього джерела.

Реферат виконується від руки. Обсяг становить до 20 сторінок. Реферат виконується на папері А4.

Реферат повинен складатися з таких частин: 1) титульний аркуш; 2) план; 3) вступ; 4) основна частина; 5) висновки; 6) список використаної літератури.

Титульний аркуш повинен містити:

1) Найменування вищого навчального закладу, факультету та кафедри, де виконано роботу; 2) назва реферату та дисципліни, з якої його виконано; 3) прізвище, ім'я та по-батькові автора, номер академічної групи; 4) прізвище, ім'я та по-батькові викладача, який буде перевіряти реферат; 5) рік виконання роботи.

План реферату містить найменування та номери початкових сторінок структурних елементів реферату.

Вступ розкриває сутність проблеми.

Висновки містять основні положення реферату в стислій формі.

Список використаних джерел включає в себе тільки ті джерела, які безпосередньо використовувалися при написанні реферату.

Теми рефератів в Додатку 2.

9. Контрольні роботи

Передбачено написання МКР у вигляді тестів. Метою написання МКР є:

- 1) перевірка теоретичних знань студентів з римського приватного права;
- 2) знання термінології з римського приватного права;
- 3) вміння швидко давати правильні відповіді.

МКР пишеться під диктування викладача, що не дає можливості списувати та вгадувати відповіді. Результати МКР повинні показувати реальні знання студентів з римського приватного права. Перелік тестових завдань та відповідей до них в Додатку 3.

10. Рейтингова система оцінювання.

Додаток 1.

11. Методичні рекомендації.

При вивченні студентами дисципліни римське приватне право необхідно враховувати специфіку дисципліни. Римське приватне право – це курс, який вивчається в усіх країнах світу протягом століть. Римське приватне право – це курс, який є основою для засвоєння всіх інших цивілістичних дисциплін. Римське приватне право – це курс, який є дуже важким для розуміння та засвоєння студентами першого курсу навчання. Тому особливо важливим є відвідування лекцій та конспектування лекційного матеріалу. Студенти повинні зрозуміти саму систему побудови дисципліни. Механічне засвоєння певних знань не буде ґрунтовним. Обов'язковим є також відвідування семінарських занять та активна участь в них: доповіді, доповнення, аналіз відповідей інших студентів, дискусії. Самостійна робота студента передбачає роботу з першоджерелами. Літератури з римського приватного права дуже багато, як українських так і іноземних вчених. Студентам рекомендується література, яка адаптована до рівня знань першокурсника. Одним із видів самостійної роботи є написання реферату, який є невеличкою науковою працею. Студент повинен розрізняти думки різних авторів, вибирати одну точку зору, аналізувати та обґрунтовувати її. При вивченні дисципліни римського приватного права студентам рекомендується участь в науково практичних конференціях, написання тез, доповідей. Вивчення римського приватного

права повинно бути систематичним та системним, що дасть змогу набрати необхідну кількість балів для отримання заліку.

12. Рекомендована література.

Базова література:

1. Дождев Д.В. Римское частное право. – М., 1996.
2. Новицкий И.Б. Римское право. – М., 1996.
3. Подопригора А.А. Основы римского гражданского права. – К., 1994.
4. Подопригора О.А., Харитонов Є.О. Римське право: Підручник. – К: Юрінком Інтер, 2003.

Допоміжна література:

1. Бартошек М. Римское право. – М., 1988.
2. Боголепов Н.П. Учебник истории римского права. – 2-е изд. – М., 1990.
3. Васильченко В.В. До питання про можливість рецесії стародавнього римського порядку спадкування за законом у сучасному спадковому праві України // Право України. – 1997. - № 5.
4. Васильченко В.В. Рецесія римського спадкового права в сучасному спадковому праві України: Дис. канд. юрид. наук. К., 1997.
5. Дигесты Юстиниана / Избранные фрагменты в переводе и с примечаниями И.С. Перетерского. – М., 1984.
6. Догжев Д.В. Основание защиты владение в римском праве. – М., 1996.
7. Догжев Д.В. Римское архаическое наследственное право. – М., 1993.
8. Догжев Д.В. Эволюция власти домовладыки в древнейшем римском праве // Сов. гос. и право. – 1990. - № 12.
9. Дроніков В.К. Римське приватне право. – К., 1961.
10. Институции Юстиниана // Пер. с лат. – М., 1998.
11. Йоффе О.С., Мусин В.А. Основы римского гражданского права. – Л., 1974.
12. Косарев А.И. Римское право. – М., 1986.

13. Косарев А.И. Римское право. – М., 1998.
14. Косарев А.И. Этапы рецепции римского права. Советское государство и право. 1983. № 7.
15. Кофанов Л.Л. Обязательственное право в архаическом Риме. – М., 1994.
16. Муромцев С.А. Рецепция римского права на Западе. – М., 1886.
17. Нерсесянц В.С. Юриспруденция. Введение в курс общей теории права и государства. – М., 1998.
18. Никифоров Б.С. Латинская юридическая фразеология. – М., 1979.
19. Новицкий И.Б. Основы римского гражданского права. – м., 1956, 1960, 1972, 1993.
20. Онофрейчук В.Д. Прекарій у римському праві: Автореф. дис. канд. юрид. наук. – К., 1996.
21. Перетерський І.С. Дигести Юстиніана: Очерки по истории составления и общая характеристика. – М., 1956.
22. Підпригора О.А. Захист права власності в римському приватному праві. – К., 1960.
23. Підпригора О.А. Основи римського приватного права. – К. 1995, 1997, 2001.
24. Покровский И.А. История римского права – СПб., 1998.
25. Пухан И., Поленак – Акимовская М. Римское право / Пер. с макед. – М., 1999.
26. Савельев В.А. Римское частное право: проблемы истории и теории. – М., 1995.
27. Салогубова Е.В. Римский гражданский процесс. – М., 1997.
28. Тит Ливий. История Рима от основания города. – Т. 1-3 / Пер. с лат. – М., 1989.
29. Харитонов Е.О. Основы римского частного права. – Харьков, 1998.
30. Харитонов Є.О. Приватне право у Стародавньому Римі. – Одеса, 1996.
31. Хвостов В.М. Система римского права: Учебник. – М. 1996.
32. Хутез М.Х. Римское частное право. – М., 1994.
33. Черниловский З.М. Лекции по римскому частному праву. – М., 1991.
34. Черниловский З.М. Римское частное право. – М., 1997.

Література до теми 1.1.:

Базова: 1 [с. 1-116]; 2 [с.3-32]; 3 [с.3-42]; 4 [с. 65-81].

Допоміжна: 1,2,9,10,11-13,19,25,26,29-34.

Література до теми 1.2.:

Базова: 1 [с. 1-116]; 2 [с.3-32]; 3 [с.3-42]; 4 [с. 82-94]; [с. 126-174].

Допоміжна: 3,4,5,9-14,16,18,19,21,23-26,28-34.

Література до теми 1.3.:

Базова: 1 [с. 168-227]; 2 [с.33-46]; 3 [с.43-62]; 4 [с. 292-301].

Допоміжна: 6,23,25,27,29-34.

Література до теми 1.4.:

Базова: 1 [с. 228-228]; 2 [с.47-61]; 3 [с.63-83]; 4 [с. 263-276].

Допоміжна: 8,9,11-13,19,25,26,29-34.

Література до теми 1.5.:

Базова: 1 [с. 279-302]; 2 [с.62-72]; 3 [с.84-100]; 4 [с. 277-291].

Допоміжна: 1,2,5,8,9-13,19,23-26,29-34.

Література до теми 3.1.:

Базова: 1 [с. 427-485]; 2 [с.140-156]; 3 [с.168-192]; 4 [с. 347-356].

Допоміжна: 1,2,5,9-13,15,17,23-26,29-34.

Література до теми 3.2.:

Базова: 1 [с. 427-485]; 2 [с.140-156]; 3 [с.168-191]; 4 [с. 357-365].

Допоміжна: 1,2,5,9-13,15,17,23-26,29-34.

Література до теми 3.3.:

Базова: 1 [с.117-167]; 2 [с.120-140]; 3 [с.192-236]; 4 [с. 366-376].

Допоміжна: 1,2,5,9-13,15,17,23-26,29-34.

Література до теми 3.4.:

Базова: 1 [с. 486-543]; 2 [с.196-236]; 3 [с.205-245]; 4 [с. 377-408].

Допоміжна: 1,2,9-13,19,21,23-26,29-34.

Література до теми 3.5.:

Базова: 1 [с. 543-560]; 2 [с.209-222]; 3 [с.246-262]; 4 [с. 409-423].

Допоміжна: 1,2,5,9-13,19,29-34.

Література до теми 4.1.:

Базова: 1 [с. 501-610]; 2 [с.223-240]; 3 [с.263-284]; 4 [с. 424-437].

Допоміжна: 3,4,7,9-13,23,29-34.

Література до теми 4.2.:

Базова: 1 [с. 501-610]; 2 [с.223-240]; 3 [с.263-284]; 4 [с. 438-442].

Допоміжна: 3,4,7,9-13,23,29-34.

13.Інформаційні ресурси

1. Новицкий И.Б. Римское право. - Изд. 6-е, - М., 1997 – 245 с. - http://www.gumer.info/bibliotek_Buks/Pravo/nov/
2. Покровский И. А. История римского права. – М., 1999 – 547 с. - http://www.gumer.info/bibliotek_Buks/Pravo/pokr/index.php
3. Дождев Д. В. Римское частное право. - М.: 1996. - 744 стр. - http://www.gumer.info/bibliotek_Buks/Pravo/dogd/index.php
4. Дигесты Юстиниана - http://www.gumer.info/bibliotek_Buks/Pravo/digest/

5. Основи римського приватного права. Підручник за загальною редакцією В. І. Борисової та Л. М. Баранової. - Харків, 2008 - «Право» - 633 стр. - <http://uristinfo.net/2010-12-28-06-09-11/265-osnovi-rimskogo-privat-pravaborisova-baranova.html>